Dosarul nr. 5r - 6823/2022

4-22151537-12-5r-18102022

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

20 martie 2023 mun. Chişinău
Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Tudor Stambol
Grefier Cătălina Rașcovschi
În lipsa:
Agentului constatator Denis Grosu
Contravenientului Afanasi Voteacov

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de **Voteacov Afanasi** (a. n. *****, IDNP *****, domiciliat în *****) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 719856 din 21.09.2022 şi deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 20 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator al INSP al IGP – Grosu Denis din 21.09.2022, Voteacov Afanasi a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 240 alin. (1) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 20 unități convenționale pentru faptul că, la data de 21.09.2022 ora 21:11 min, conducând automobilul de model „*****” cu n/î *****, în *****, a ignorat marcajul 1.3 linia continuă dublă.

La data de 03.10.2022, Voteacov Afanasi a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 719856 din 21.09.2022 şi deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 20 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, cu decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale în cauză nu este de acord și solicită anularea acesteia cu încetarea procesului contravențional pe motiv că, de fapt nu există probe cu privire la fapta contravențională care i se impută, or agentul constatator a refuzat neîntemeiat să-i prezinte careva probe în acest sens, motiv din care instanța de judecată urmează să găsească nefondate concluziile agentului constatator aferent vinovăției sale. La

întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție a refuzat semnarea acestuia și nu conține semnătura martorilor. Se declară nevinovat de comiterea acestei contravenții și apreciază procesul-verbal contravențional întocmit în privința sa - ca ilegal și abuziv. În aceste circumstanțe, se constată că, este învinuit de comiterea unei contravenție, însă în lipsa a careva elemente de probă, administrate în corespundere cu prevederile legii contravenționale, care ar fi menționate în conținutul procesului-verbal contravențional, la care ar fi putut avea acces, iar în lipsa acestora se reține că săvârșirea pretinselor contravenții - nu este demonstrată, nefiind probat faptul comiterii acestora, iar aceste împrejurări duc la încetarea procesului contravențional, cu repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

În ședința de judecată contravenientul, Voteacov Afanasi, nu s-a prezentat, deși fiind legal citat, citația a fost restituită instanței de judecată cu mențiunea „Nereclamat”, din care considerente instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată agentul constatator Grosu Denis nu s-a prezentat, deși fiind legal citat, fapt confirmat prin informația de expediere a citației prin intermediul poștei electronice, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a admite contestația, a anula decizia de sancționare şi a înceta procesul din lipsa faptului contravenției, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin.(1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul de depunere a contestației a fost respectat.

În şedinţa de judecată s-a constatat că prin decizia agentului constatator al INSP al IGP – Grosu Denis din 21.09.2022, Voteacov Afanasi a fost tras la răspundere contravenţională şi sancţionat conform art. 240 alin. (1) Cod Contravenţional cu amendă în mărime de 20 unităţi convenţionale pentru faptul că, la data de 21.09.2022 ora 21:11 min, conducând automobilul de model „*****” cu n/î *****, în *****, a ignorat marcajul 1.3 linia continuă dublă.

Conform art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Art. 240 alin. (1) Cod contravențional prevede răspundere pentru, *Nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere şi de sens obligatoriu, a indicatoarelor de informare privind locul de staţionare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilităţi, privind direcţia permisă de deplasare, a marcajului rutier al drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulaţie, dreptului privind delimitarea benzilor de circulaţie pe sens opus şi a celor destinate vehiculelor de rută, a marcajului rutier al locului de staţionare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilităţi, nerespectarea regulilor de circulaţie privind începerea deplasării şi schimbarea direcţiei de mers, privind poziţia pe carosabil, privind depăşirea vehiculelor, privind traversarea intersecţiilor şi a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor şi al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigenţelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiţii de vizibilitate redusă şi se sancţionează cu amendă de la 15 la 30 de unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.*

În legislaţia Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional, instanţa de judecată evidenţiază că sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanţa reiterează faptul că, prezumţia de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost supusă atenţiei Curţii Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenţiei în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanţiilor fundamentale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, care protejează cetăţenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităţilor, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenţie. Reiterând importanţa, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanţii, destinată să restabilească echilibrul dintre presupuşii autori ai faptelor ilegale şi autorităţile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 719856 din 21.09.2022, întocmit în privința lui Voteacov Afanasi.

Instanța de judecată reține că, contravenientul a fost sancționat pentru faptul că, la data de 21.09.2022 ora 21:11 min, conducând automobilul de model „*****" cu n/î *****, în *****, a ignorat marcajul 1.3 linia continuă dublă, însă pentru stabilirea acestui fapt lipsesc careva probe ce ar demonstra că anume la data, locul și ora respectivă, contravenientul a ignorat marcajul 1.3 linia continuă dublă, la materialele cauzei nefiind anexate careva imagini video, foto, declarații ale martorilor ori, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate constitui temei de sancționare a persoanei.

În aceiași ordine de idei instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Astfel, instanța remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat sa dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Instanța de judecată reține că în cauză nu s-au adus probe convingătoare că, contravenientul la data de 21.09.2022 ora 21:11 min, conducând automobilul de model „*****” cu n/î *****, în *****, a ignorat marcajul 1.3 linia continuă dublă.

Conform jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Drept consecinţă, prezumţia de nevinovăţie prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, este aplicabilă şi în cazul faptelor sancționate contravențional în dreptul intern şi atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenționale. În aceste condiții, persoana sancționată contravențional nu trebuie să facă proba nevinovăției sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligația de a proba existența faptei, identitatea persoanei care a săvârşit-o şi nevinovăția acesteia.

Conform art. 21 din Constituţie, *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.*

Conform art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravențional.

Astfel, Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Instanţa consideră oportun de a preciza că, procesul-verbal contestat a fost întocmit şi perfectat în prezența făptuitorului, fiindu-i aduse la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 şi 448 din Codul contravenţional, precum şi decizia aplicată în privința sa, fapt confirmat prin semnătura acestuia la rubrica respectivă din procesul-verbal cu privire la contravenție.

În ceea ce privește legalitatea procesului-verbal, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat cu respectarea dispozițiilor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe în confirmarea vinovăției contravenientului, unica probă prezentată instanței fiind procesul-verbal cu privire la contravenție, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României – prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este lipsită de rezonabilitate şi plasează contravenientul într-o situaţie defavorabilă în comparaţie cu agentul statului, instanţa concluzionează de înceta procesul contravențional, constatând lipsa în acţiunile contestatorului a faptului contravenţiei.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, *procesul contravenţional pornit încetează dacă nu există faptul contravenţiei.*

Conform art. 461 Cod contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.*

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanţa v-a admite contestația lui Voteacov Afanasi împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție intentat de către agentul constatator Grosu Denis, v-a anula decizia de sancționare şi v-a înceta procesul din lipsa faptului contravenției.

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e:

Admite contestația depusă de **Voteacov Afanasi**.

Anulează decizia agentului constatator din 21.09.2022 prin care lui **Voteacov Afanasi** i-a fost aplicată sancţiunea amenzii în mărime de 20 unităţi convenţionale pentru comiterea contravenţiei prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravenţional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 719856 din 21.09.2022.

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui **Voteacov Afanasi** de comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător /semnătura/ Tudor Stambol